

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የታላቁ ህዳሴ ግድብ ማስተባሪያ ፕሮጀክት ጽሕፈት ቤት
የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ
ኦዲት ሪፖርት

መጋቢት/2015
አዲስ አበባ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የታላቁ ህዳሴ ግድብ ማስተባበሪያ ፕሮጀክት ጽሕፈት ቤት
የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የታላቁ ህዳሴ ግድብ ማስተባበሪያ ፕሮጀክት ጽሕፈት ቤት የተመደበለትን የመደበኛ በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የታላቁ ህዳሴ ግድብ ማስተባበሪያ ፕሮጀክት ጽሕፈት ቤት ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ።

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

አዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወንን፤

- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶች ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውነናል፡፡

ከዚህም በተጨማሪ አዲቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና አዲት ማከናወንን ይይዛል፡፡

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የታላቁ ህዳሴ ግድብ ማስተባበሪያ ፕሮጀክት ጽሕፈት ቤት ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፤ መዛግብት፤ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በፕሮጀክት ጽሕፈት ቤቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው፡፡

አዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው፡፡

የሚከተሉት የአዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል፡፡

- ☛ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የሂሳብ ማመዛዘኛ፤

ለአዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የፕሮጀክት ጽህፈት ቤቱ የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፤ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፤ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፤ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

1. በ2014 በጀት ዓመት ከተለያዩ ሰራተኞች የደመወዝ ቅጣት ተቀናሽ የተደረጉ በሂሳብ አርእስት 1451199 (ልዩ ልዩ ገቢዎች) በድምሩ ብር 7,638.02 በሪፖርት በገቢ ተመዝግቦ የሚታይ ሲሆን ገቢ ለመሆኑ የገቢ ደረሰኝ (RV) ያልተቆረጠለት ወይም ባንክ ገቢ ለመሆኑም የባንክ ሲሊፕ (Deposit slip) ያልቀረበለት መሆኑ፤
2. ጽ/ቤቱ ለተለያዩ መኪኖች የ2014 ዓመታዊ የተሸከርካሪ ምርመራ ምዝገባና ተለጣፊ ምልክት እድሳት እስከ 219 ቀናት ሳያደርግ በመዘግየቱ በድምሩ ብር 1,900.00 (አንድ ሺ ዘጠኝ መቶ ብር) ቅጣት የተከፈለ መሆኑ፤
3. ከአንድ አመት በላይ እስከ አምስት አመት የቆየ በድምሩ ብር 2,796,828.21፤ እና ከአምስት አመት በላይ እስከ አስር አመት የቆየ ብር 43,964,333.73 በጠቅላላው ብር 46,761,161.94 የምን ተከፋይ ሂሳብ እንደሆነ ፣ ምዝገባው የተከናወነበት ሰነድም ሆነ ሂሳቡ ለማን እንደሚከፈል የሚገልጽ የመነሻ ሰነድ እና ማስረጃ ተጠይቆ ያልቀረበለት መሆኑ፤
4. የተጣራ ሀብት በሂሳብ መደብ 5601 (7111101) ብር 47,521,418.62 ከመደበኛ የሂሳብ ሚዛን ውጭ በዴቢት የታየ መሆኑ፤

ከላይ ከተራ ቁጥር 1 እስከ 4 በዝርዝር በተገለጹት ምክንያቶች የ2014 በጀት ዓመት የሂሳብ ሪፖርቶች በፋይናንስ አዋጅና ደንብ እንዲሁም በሂሳብ አያያዝ ማዕቀፍ መሰረት የተከናወነ ባለመሆኑ በእኛ አስተያየት የፕሮጀክት ማስተባበርያ ጽህፈት ቤቱ የፋይናንስ አቋም የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ በአጥጋቢ ሁኔታ አያሳይም።

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የአዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፣ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፣ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል።

I. ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች (Emphasise Matters)

- 1.1 የማስተባበሪያ ጽ/ቤቱ ከግንቦት 16/2013 ጀምሮ ከኪራይ ቤቶች ቢሮ የተከራየ ሲሆን ቢሮው ውስጥ ሳይገባ ላልተገለገለበት የቤት ኪራይ በድምሩ ብር 7,844,335.50 ከፍሎ መገኘቱ ፤
- 1.2 በጽህፈት ቤቱ በተለያዩ የሂሳብ አርዕስቶች ያለ ሂሳብ መደባቸው የተመዘገቡ በድምሩ ብር 25,442.46 መገኘቱ ፤
- 1.3 ለጽህፈት ቤቱ በየበጀት አርዕስቱ የተመደበው የተስተካከለ በጀት እና ሥራ ላይ የዋለው ከ10% (በመቶ) በላይ የሆነውን ንጽጽር ሲደረግ ብር 1,342,536.75 ሥራ ላይ ያልዋለ በጀት መሆኑ፤

ታውቋል።

2 የህጋዊነት ጉዳዮች (Compliance Matters)

- 2.1 ንብረትነቱ የቤተ መዛግብትና ቤተመፃሕፍት ኤጀንሲ የሆነ ጀነሬተር ለታላቁ ህዳሴ ግድብ ማስተባበሪያ ፕሮጀክት ጽ/ቤት ኤሌክትሪክ በጠፋ ጊዜ የጀነሬተር የነዳጅ ወጪ 15% ናፍጣ በመሙላት በኤጀንሲው ጀነሬተር እንዲጠቀም በ2007 ዓ/ም ውል በመፈራረማቸው በቀን 20/7/2014 ኤጀንሲው በጠየቀው መሰረት የ3 በርሜል (600 ሊትር)

ናፍጣ በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 3894 (600*28.94) ብር 17,364.00 ተከፍሎ ተገኝቷል። ሆኖም

- ውሉ ላይ የሚከፍሉት የነዳጅ ወጪ በትክክል የነዳጅ ወጪ 15% መሆኑ የሚረጋገጥበት መንገድ የሌለ መሆኑ፤
- የተሞላው ናፍታ ኤጀንሲው ለመቀበሉ የሚገልፅ ማስረጃ የማይቀርብ መሆኑ፤

2.2 በድምሩ ብር 166,423.90 ወቅቱን ጠብቆ ያልተሰበሰበ ውዝፍ ተሰብሳቢ ሂሳብ የሚታይ መሆኑ፤

3. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

3.1 የንብረት አያያዝን በተመለከተ

መመሪያው በሚያዘው መሰረት አገልግሎት የማይሰጡ ንብረቶች ተሰብስበው ስልጣን በተሰጠው በመንግስት አካል መወገዳቸውን እንዲሁም ለንብረቶች ተገቢው ጥገናና እንክብካቤ መደረጉን ለማግራት አዲት ሲደረግ ማስተባበሪያ ጽ/ቤቱ፡-

- 2014 በጀት ዓመት ንብረት ቆጠራ የተደረገ ቢሆንም አልተመዘገበም፤
- ቢን ካርድ በመደርደርያ ሽልፎች በየእቃው ያልተቀመጠ ሲሆኑ በግልፅ የማይሰራበት በአንድ ቦታ የተቀመጠ መሆኑ ለማየት ችለናል።
- በዋናው ንብረት ቤት ውስጥ አገልግሎት የማይሰጡ ብዛት ያላቸው 12 ዴስክ ቶፕ ኮምፒውተሮች፣ 3 ሌንቮ ላፕቶፕ ኮምፒውተሮች፣ 3 ቶሺባ ላፕቶፕ ኮምፒውተሮች፣ 11 ፕሪንተሮች፣ 1 ኒኮን ካሜራ፣ ከአራት አመት በላይ የቆዩ 7 ካኖን የፎቶ ኮፒ ቀለሞች፣ 7 የፕሪንተር ቀለሞች፣ 68 የመኪና ጎማዎች እና ብዛት ያላቸው የቤት ማፅጃዎች ተቀምጠው የሚገኙ መሆኑን።

- በንብረት ክፍሉ ውስጥ ቋሚና አላቂ እቃዎች እና ያገለገለ እና አዳዲስ ንብረት በአንድ ተቀላቅሎ የተቀመጡ መሆኑ፤
- በ2008 እና 2009 ዓ.ም በስጦታ የመጡ አዳዲስ ቋሚ ንብረቶች በሁለት ክፍል በእስቶር ብዛት ያላቸው ዋሪት የውሃ ማጣሪያዎች፣ ብዛት ያላቸው ፍሪጆች፣ ብዛት ያላቸው የልብስ ማጠቢያ ማሽኖች፣ ብዛት ያላቸው ተሌቬዢኖች፣ የሞባይል ቀፎዎች፣ ባጃድ አር ኢ እና ሞተርሳይል በቆጠራ የተያዙ በመሆናቸው እስከ አዲት የደረሰንበት ጊዜ ምንም እርምጃ ያልተወሰደበት መሆኑ
- አገልግሎት የማይሰጡ የመኪና ጎማዎች፣ ወንበሮች እና ከመነዳሪያዎች፣ ደህንነታቸው አስተማማኝ ባልሆነ ሁኔታ ተደራረበው የሚገኙ መሆኑን ፤
- የተጠቃሚዎች እጅ ላይ የሚገኙ ቋሚ ንብረቶች መቆጣጠሪያ ካርድ (User card) የሌላቸው መሆኑ፤

በአዲት ወቅት ለማየት ተችሏል፡፡

3.2 ባለፉት በጀት ዓመታት የአዲት ግኝቶች ላይ በተሰጠው የአዲት አስተያየት መሰረት እርምጃ ያልተወሰደባቸው፡-

- በሂሳብ መደብ 5028 በሌሎች ተከፋይ ሂሳቦች ዴቢት እንዲሁም በሂሳብ መደብ 4103 በክሬዲት የተያዘ ብር 5,950.00 ማስረጃ ያልቀረበለት በመሆኑ የሂሳቡን ትክክለኛነት ለማረጋገጥ አልተቻለም፡፡
- በቀን 15/05/2011 በባንክ የወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 979075 ሂሳብ መደብ ቁጥር 6232 በወጪ የተያዘ እና ለህዳሴ ግድብ የ6 ወር አፈጻጸም ግምገማ ለመሳተፍ ለመጡ እንግዶች ለመጓጓዣ ከተከፈለው ብር 42,734.00 ውስጥ ብር 8,358.00 ማስረጃ ያልቀረበለት ሆኖ መገኘቱ፤

- በቀን 16/07/2011 በሳጥን ወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 0042255 በወጪ ሂሳብ መደብ ቁጥር 6231 የተያዘ ብር 2,542.25 የጽ/ቤቱ ም/ኃላፊ ለስራ ጉዳይ ሲሄዱ ለ3 ቀን የውሎ አበል እና የአልጋ የተከፈለ ብር 1,167.00 ማስረጃ ያልቀረበለት መሆኑ
- በድምሩ ብር 117,925.45 ያለአግባብ ውሎ አበል ክፍያ ተመላሽ ያልተደረገ መሆኑ ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት

መጋቢት/ 2015